

REDAKCE / 22. 2. 2017

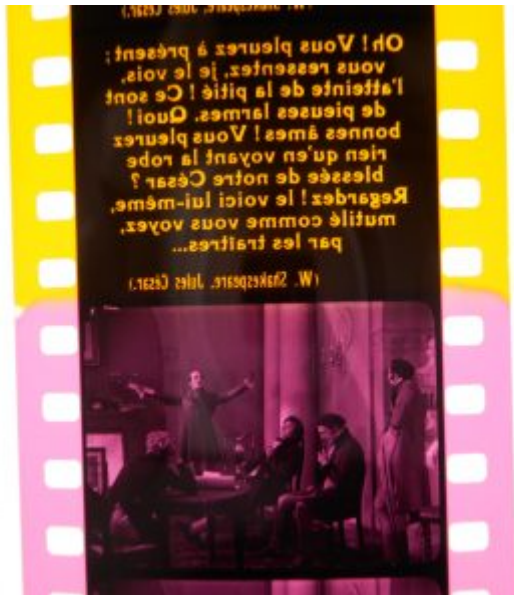
Kean v nových barvách

Dne 3. března se bude v Paříži na mezinárodním festivalu archivního filmu *Toute la mémoire du monde*, který pořádá tamní cinematéka, promítat nově zrestaurovaný snímek *Kean ou Désordre et génie* (v Čechách původně uveden pod názvem *Kean aneb Genius a vášně*, Francie 1923). Festivalu se osobně zúčastní restaurátorka Jeanne Pommeau z Národního filmového archivu v Praze (NFA).

Nově zrestaurovaná verze filmu byla s velkým úspěchem premiérově uvedena na festivalu němého filmu, *Le Giornate Del Cinema Muto*, v italském Pordenone loni v říjnu. Úspěch umožnila symbióza zkušeností *Cinémathèque française*, jež zajistila rekonstrukci děje, bádání v dokumentaci a digitální restaurování snímku, a NFA, který technicky zajistil virážování a tónování filmových kopií v laboratoři Jana Ledeckého v Lysé nad Labem. Publikum v Pordenone, které tvořili zejména filmoví experti, bylo nadšené. Významný specialista na němý film Kevin Brownlow, známý například restaurováním snímku *Napoléon* od Abela Gance, uvedl o promítané verzi *Keana*: „Je to jedna z nejkrásnějších kopií, které jsem kdy vůbec viděl.“

Snímek ruského režiséra Alexandra Volkova pojednává o Edmundu Keanovi neboli „nejlepším herci na světě“, jehož excentričnost publikum díky jeho skvělým výkonům na jevišti zcela omlouvalo. Život slavného herce inspiroval zejména Alexandra Dumase, jeho drama se stalo předlohou pro Volkovův film. Nově zrestaurovaná verze oživuje původní barvy a díky výjimečné technologii, si diváci z kina odnášejí zážitek co nejvíce připomínající dobové projekce.

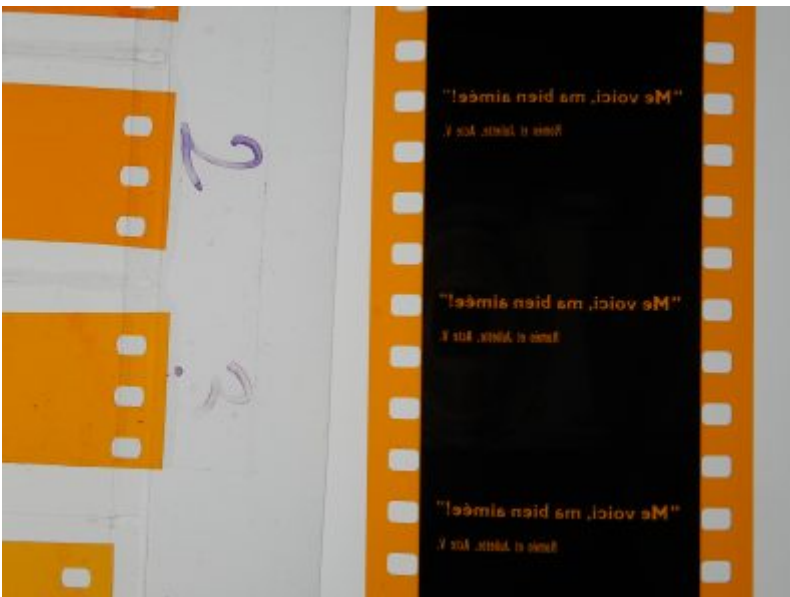

Ruský spisovatel, herec, režisér Alexander Volkov (1885–1942) po bolševické revoluci emigroval do Francie, kde se nepřestal věnovat filmu. Snímek *Kean* stojí žánrově na pomezí burlesky, muzikálu a tragédie a je založený na záměrném rozostřování hranic mezi divadlem a skutečností. Herecký výkon Ivana Mozžuchina, oblíbeného herce ruského režiséra, společně s částečně avantgardní režii řadí tento film mezi nejpovedenější snímky společnosti Albatros.

Věrohodné znovuoživení barevných odstínů filmu umožnila částečně dochovaná dobová kopie, uložená v Cinémathèque française, spolu s anotacemi na původním negativu. Barevné odstíny vzniklé technikou virážování jsou ve filmu celkem čtyři. Ve filmu se nachází také jeden nikoli virážovaný, ale do modra tónovaný záběr. Letní počasí neumožnilo převoz původní hořlavé nitrátové kopie do České republiky, proto se výběr odstínů, na němž se podílel také NFA, uskutečnil v pařížské Cinémathèque française.

Dvě nově restaurované 35mm kopie filmu byly přímo virážovány v laboratoři Jana Ledeckého, pod supervizí NFA. Tato česká laboratoř je schopná reprodukovat dobové tónovací a virážovací lázně běžně používané v éře němého filmu a to bez používání slepek na pozitivní kopii. Jedná se o technologii, která zůstává tajemstvím pana Ledeckého. Původní chemický postup dodává obrazu větší hloubku a jeho textuře tělesnost, zároveň se maximálně přibližuje dobovému zážitku z projekce němého filmu.

Jedna restaurovaná kopie je uložena v Cinémathèque française, druhá v Národním filmovém archivu. Díky spolupráci těchto institucí došlo nejen k výměně zkušeností, ale zároveň se i zdvojnásobil počet dochovaných virážovaných kopií. Je totiž třeba připomenout, že digitální nosič neslouží k trvalé prezervaci. Navíc barvy na virážovaném černobílém materiálu nedegradují tak, jako k tomu specificky dochází u barevného filmového materiálu.